

RITUÁL

Už když za sebou Michal zabuchoval dveře rezaté dodávky, slyšel bubny.

Moc bubnů.

Dav lidí se v rytmu pohupoval směrem k němu.

Dva kouzelníci s velkými maskami tancovali okolo sebe zvláště krouživě jako u valčíku, vypadalo to však, že mají zimnici, jak oba vibrovali nohami a dlaněmi na kolenech jako by byli z gumy.

V tu chvíli ji uviděl.

Neuvěřitelně krásnou mladou ženu, celou lesklou potem, v hadím vláčném pohybu. Jen její zrak utkvíval na očích Michala, a i když se celá vlnila, její pohled přesto zůstával nehybný směrem k tomu bílému muži.

Byl v rozpacích a rozhodně na tomhle místě nechtěl používat nic ze svých osvědčených balících dovedností, tak raději sklopil oči...

Je rozkošný, pomyslela si tanečnice.

Tu du, tu du... tu, tu, tu... tu du, tu du... tu tu tu, vířily na bubnech dlaně bubeníků, bylo to mámivé a hrozné.

Michal to vnímal ve zpomalených, rozmazaných pasážích tajemného filmu, přenášeného ze sítnice do mozku elektrickými impulsy, které právě zrychlovaly svou aktivitu v podivuhodné shodě s rytmem bubnování. Zavřel oči. Slyšel bubny, jako by se ozývaly z jeho vnitřku.

Měl v sobě najednou silný pocit, že je součástí toho všeho, že je s celým okolním světem propojen, i s tou vlnící se ženou a tak pomalu zvednul hlavu. Otevřel oči.

Byla tam.

Svíjela se v zasněném vlnivém tempu o trochu blíž, neboť dav postoupil, byla uzavřená sama v sobě, bubnům v absolutním kontru a přestože byla uvězněná v kulisách okolního světa, jenž právě vibroval společnou modlitbou, prosbou o déšť, hlukem podmanivého rituálu *Mukwerera*, její oči se nepohnuly ani o milimetr a jen sdělovaly tomu cizinci, co se dnes stane.

Nechal se těma očima vpít a opravdu cítil, že brzo přijde něco podivného.

A že v mapě jeho života bude ten budoucí časoprostor navždy označen děsivým latinským nápisem: *Hic sunt leones*.

Nic si nebudu pamatovat?

Proč?

Zavřel oči. Musí ty její oči vstřebat.

A musím si dát bacha, co piju! S ničím nebudu experimentovat... a ten Munashe mi navíc radil, ať si právě tady dám bacha na ženský!

Otevřel oči.

Ta žena zmizela.

Nebyla tam. Otáčel se, protože průvod *Mukwerera* v němž tančila, ho právě míjel.

Marně. Nikde ji neviděl.

Byla tak nádherná!

Škoda, řekl si nahlas. Vzápětí se v myšlenkách opravil: Škoda je jen auto!

Mrazilo ho z ní, té svůdné hadí tanečnice, z těch bubnů, z pokory, která se zrcadlila v očích většiny tanečníků a tanečnic, co ho právě míjeli, měl ledovku v zádech, jen si vzpomenu na její pohled, cítil třaslavou zimnici, i když okolní vzduch se pořád tetelil horkem mezi úctyhodnými korunami dvou majestátních baobabů, jež vypadaly jako lidskou rukou kdysi záměrně vysázená brána k posvátnému ovocnému háji *Muzhanje*, o němž cestou sem, tak uctivě básnil filozofující taxikář Munashe, tedy než se odboural dalším vlastním fůrkem.

Michal se musel usmát, když si na něj vzpomněl. Jen z jeho řečí o nadřazených ženských byl trochu rozpačitý.

Ale co když mě varoval před něčím jiným? Co když tím myslel šamanky?

Byl v Africe zatím jen dva necelé dny a už se mu zdálo, že je tam už minimálně týden...

Co týden, měsíc!

Cítil se šťastný, že žije, vzrušeně jako když kdysi chodil do vojenského zakázaného území lovit čolky a netušil, co ta klukovská výprava přinese.

Výprask nebo nádherně vybarevné čolky ve velké zavařovačce?

Vzpomněl si jak poprvé ve svém životě objevil v podzimním ubrečeném dni neskutečného sytě žlutočerného mloka na větrušských vodopádech...

S Afrikou se to ale srovnat nedá, pomyslel si a usmál se.

Díky, doktore Zenkle, řekl si potichu.

MUKWARERA

Vzpomněl si, jak v letadle četl nějaké zimbabwské noviny, kde redaktor popisoval, že vesnické ženy chodí denně víc než deset kilometrů pro vodu a v některých oblastech se lidé začínají vracet k tradičnímu obřadu *Mukwarera* jehož účelem je požádat duchy předků a též nebe o déšť a úrodu a ze zoufalství se prý za totéž paralelně modlí v kostelech, ale že katastrofální sucho začíná už lidem brát i poslední naději.

A tak si během obřadu, kdy šamani mumlali modlitby, Michal ze srdce přál, aby byli opravdu úspěšní.

Sledoval tanečníky, poslouchal dav okolo nich, jak zpívá tradiční písně a hraje kromě bubnů i na mbiru.

Její zvuk byl jemný, všudypřítomný, kovový a hypnotický. Nej působivější nebyla v té chvíli *svikiro*, tancující duchovní média pro komunikaci s duchy, ale nepřetržitý proud této hudby, který se nesl tmou.

Někteří stařešinové začali přinášet dary duchům: Biru - pivo z prosa, obilí a tabák.

Jeden tanečník v masce podřezal slepici a její kreví skrápěl oltář s dary v posvátném háji pod úpatím žulových kopců.

Pak naříkavě vyvolával předky.

Všichni okolo nehybně stáli se skloněnými hlavami.

V tom se *svikiro* ocitl v transu. Neustále zrychloval.

Dokonce upadl na záda a svíjel se na zemi, než zůstal nehnutě ležet při předávání samotného poselství od duchů.

V tom se mu změnil hlas. Na hluboký a naprosto klidný.

Jeden stařešina se k Michalovi naklonil a lámanou angličtinou mu vysvětloval, že skrze něj právě teď promlouvá duch předka a že to silné propojení lidí, zemřelých a posvátného háje je vlastně celá Mukwerera: „Rume rimwe harikombi churu. - Jeden muž neobklídí mraveniště, říká se u nás. Velké věci vyžadují spolupráci. Nikdo nedokáže všechno sám. Pokud chceš jít rychle, jdi sám. Pokud chceš dojít daleko, jdi společně s ostatními, říkal mi celý život můj otec, nebe dej pokoj jeho duši.“

Potom následovala symbolická společná hostina. Stařešina k ní pozval i bílého cizince.

Dostal kus nepříliš chutné kukuřičné kaše jménem *sadza*, ale on ji jedl jako ostatní soustředěně uvážlivě a pomalu rozžvýkal každé sousto.

Bubny umlkly.

Přišel vítr, zvedal ze země písek, suché listí a větvičky posvátného háje *Muzhanje*.

Po obloze se k nim sunul šedočerný mrak velký jako město.

Vypadal jako obrovská kovadlina na nebi.

Za pár minut je všechny zastínil. Tanečníci a další účastníci obřadu ztichli.

V dálce se ozval hrom.

Celý dav propukl v úlevný pláč i nahromaděný smích, vzájemné objímání, jásot a všeobecné veselí.

I Michal cítil, jak z něj cosi spadlo, přestože okolo čím dál blíž začaly velmi silně práskat blesky. Osvěcovaly krajinu nepřírozeným bílým světlem.

Aleluja, řekl a pokřižoval se, jak ho to učila sestra Teodora. Věřící nebyl, i když si tehdy v klášteře jako student přečetl celou Bibli. Avšak tomu, co mu jednou řekla tahle řádová sestra se naučil věřit.

Říkala, že je dobré cítit k Pánu vděčnost a poděkovat mu za cokoli, a to i když člověk ještě není o své víře přesvědčený.

Začalo mohutně pršet. Za chvíli z toho byly provazce vody.

Vypuklo šílenství. Lidi v dešti tancovali podivný hadí tanec, který poprvé uviděl u té svůdné tanečnice. Objímali se a skákali.

V šedivém lijáku a bílém stroboskopickém světle mohutné bouřky to vypadalo naprosto příznačně. Byl odzbrojený, dojatý a cítil husí kůži po celém těle.

Rozhlédl se.

Všichni byli jako opaření. I oni se pomalu otáčeli po ostatních. Též nevěřili vlastním očím a pocitům?

Vníмали také něco zázračného?

JSEM DOMA

Cítil k těm okolním černým a veselým lidem najednou velkou náklonnost, jako by mu jejich radost odemkla vlastní srdce.

Bouřka utichla a přestalo pršet.

Chtělo se mu křičet, ale jen se nadechl čerstvého povětří. Kořeněná zemitá vůně.

Jsem doma.

Afrika je ten nejsyrovější kontinent! Všechno tu je velké: krajina, nebe, hluk, ticho i srdce lidí.

Jsem tady správně, blesklo mu hlavou na konci teprve druhého dne v Zimbabwe.

Růžová na obzoru ukládala ke spánku den, ne však rozbouřené vesničany.

Začaly znovu vířit bubny.

Pod nimi vzplály ohně.

Nad hlavou měl průzračné nebe, na němž se třpytily hvězdy Jižního kříže jako ranní rosa v pavučině chvějící se lehounkým letním vánkem. Cítil se šťastný.

Zdálky se ozval nářek hyeny. Mezi lidmi to vyvolalo ulevující smích.

Musí se jít domluvit do vesnice na nějaký nocleh.

Přidal se k jedné skupince, která už také odcházela.

Přes všechno okolní veselí v sobě vnímal ticho. Bylo mu hezky.

Po pár minutách navíc dorazil do Domboshavi, vesnice kmene Shona.

Těšil se už na spánek jako malej kluk.